

DZIENNIK SUWAŃSKI

Redakcja i Administracja: ul. Kościuszki 81 = SUWAŃKI =

TELEFON Nr. 68

RACHUNEK CZEKOWY: P. K. O. Nr. 69677.

Powiew burzy nad Włochami Krwawe starcia

w kilku miastach Zniszczenie domów Bracco i Croce

RZYM, 3.11. Ze wszystkich stron Włoch dochodzą wiadomości o burzliwych demonstracjach ludności przeciwko kołom antyfaszystowskim. W kilku miastach doszło do krwawych starć.

Ranni i zabici w Genui

RZYM, 3.11. Z prowincji donoszą o dalszych zaburzeniach. W Neapolu faszysti zdemolowali mieszkanie byłego właściciela „Matino” Satafrogia, oraz dwu adwokatów. W Genui tłum faszystów za-

Czyżby tragiczna pomyłka?

Zlinczowany Zamboni sympatyzował z faszyzmem

RZYM 3.11. — Tel. wł. — Starszy brat zlinczowanego Anteo Zamboni, służący w wojsku włoskim, oświadczył, że Anteo zginął niewinnie. Cała rodzina Zambonich sympatyzuje z faszyzmem, a Anteo niedawno wniósł prośbę o przyjęcie go do Związku młodzieży faszystowskiej. Możliwe jest, że właściwy

Astrid

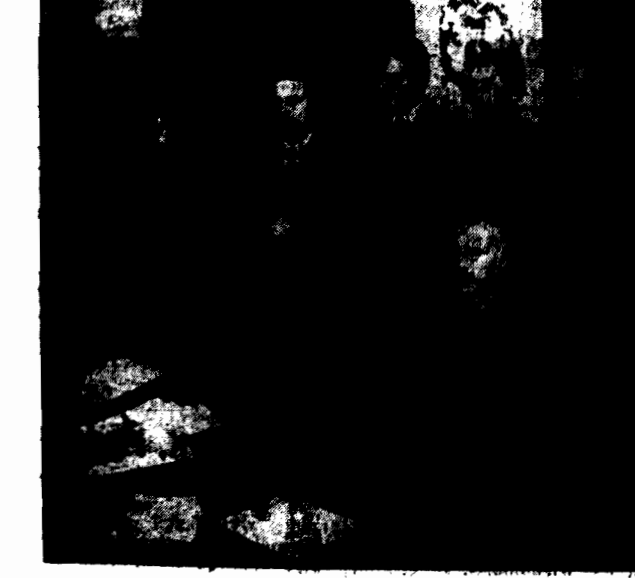

Kierowniczka szwadronu, której siódmiu z następcami straciła życie, odbędzie się dziś

Aresztowania w armii sowieckiej

RYGA, 3.11. Według doniesienia dzienników, władze sowieckie dokonały aresztowania licznych członków armii czerwonej z powodu ich opozycyjnego stanowiska. Najwięcej aresztowa-

Pierwszy zjazd anatomów i zoologów

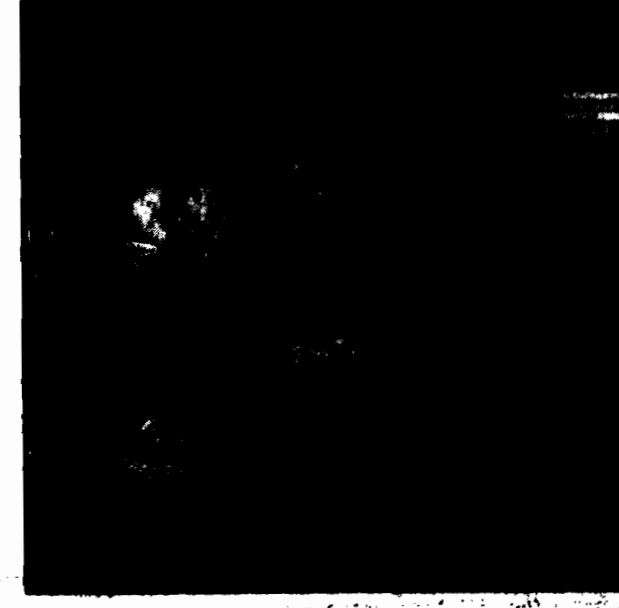
Przy stole prezydiów niemieckiego zjazdu anatomów i zoologów zgrupowali się najwybitniejsi

Kierownicy Sejmu radzą o sposobie otwarcia sesji sejmowej

WARSZAWA, 3.11. Wszystkimi porannymi pocieganiami dzisiaj przybyli do Warszawy posłowie Sejmu. Rozmawiali się oni w sobotę w przekonaniu, że otwarcie sesji nastąpi zgodnie z zapowiedzią, w środę.

Z przebiegu dotychczasowych układów między Rządem a Sejmem wiadomo, że porozumienie na temat terminu i sposobu otwarcia sesji nie objęło jeszcze wszystkich momentów. Dzisiaj

20-lecie Macierzy Szkolnej

Obchód w Warszawie 20-lecia Macierzy Szkolnej. Przedstawicielstwa

Wykrycie spisku anarchistów w Pirenejach

400 terrorystów obradowało o zamachu na króla Alfonsa

PARYŻ, 3.11. W miejscowości Villefranche, położonej na granicy francusko-hispańskiej, władze francuskie wykryły międzynarodową organizację anarchistów, odbywającą tam tamy kongres.

Kom. Bartoszewicz przed sądem

WARSZAWA, 3.11. Na posiedzeniu dzisiejszym obrońca oskarżonego zwrócił się do sądu z prośbą o powołanie w charakterze świadka p. Lewańskiego, który nadesłał do sądu list z doniesieniem o nadzyciach kom. Bartoszewicza w okresie, gdy ten był kapitanem okrętu „Polonia” i transportował do Polski reemigrantów.

Ameryka przeciw prohibicji

Plebiscyt w stanie nowojorskim

LONDYN, 3.11. Jednocześnie z wyborami do parlamentu władze stanu Nowego Jorku zarządziły głosowanie nad zniesieniem ustawy prohibicyjnej. Zgóra milion głosów wypowiedziało się za zreformowaniem dotychczasowych przepisów, ograniczających sprzedaż i konsumpcję napojów alkoholowych.

Ukraińcy także chcą króla

Nowa partja w Małopolsce Wschodniej

LWÓW, 3.11. Został tu podpisany przez delegatów zarządu głównego ukraińskiej organizacji monarchistycznej i przedstawicieli ukraińskiej partji ludowej akt połączenia, miało być po-

Większość rządząca w SSSR odgradza się od rewolucji światowej

Wielka mowa Stalina o opozycji

MOSKWA, 3.11. Stalin w referacie opozycji tak scharakteryzował różnice poglądów Trockiego i większości rządzącej. — Trocki — mówił Stalin — nie traktuje rosyjskiej rewolucji jako rewolucji socjalistycznej. Październikowa rewolucja to we-

dług niepo tylko sygnał do rewolucji światowej, bez której bolszewizm musi spaść. — Tymczasem — mówił dalej Stalin — jest odwrotnie. Zgodnie z zasadami leninizmu Sowiety budują socjalizm. W końcu swego przemówienia Stalin wezwał całą partję do pilnego śledzenia, patrzenia na ręce opozycjonistów.

Przełomowy dzień

w strajku węglowym

LONDYN, 3.11. Dziś zbiera się konferencja delegatów górniczych. Jednocześnie rozpoczyna się obrady delegatów związków zawodowych wszystkich gałęzi przemysłu celem rozważenia tak zwanej daniny robotniczej na rzecz strajkujących robotników.

Dzienniki socjalistyczne wyrażają przekonanie, że wynikiem obu konferencji będzie poruczenie radzie generalnej Trade-Unionów akcji pośrednictwa między pracą a kapitałem w przemyśle węglowym.

W kołach przemysłowych utrzymuje się przekonanie, że dzisiejszy dzień miał znaczenie przełomowe w strajku węglowym.

Austria prosi o węgiel polski

WIEN, 3.11. Kryzys węglowy w Austrii z powodu niewystarczających dostaw zaostriżył się. Postanowiono zwrócić się do rządu polskiego w sprawie wyznaczenia kontyngentu węgla dla Austrii.

Teiko Kiwa

WARSZAWA, 3.11. Komisja dla badania zmian kosztów utrzymania ustaliła za miesiąc ubiegły ogólny wzrost kosztów utrzymania o 1.70 procentu.

Zywność zdrożała o 2.20, opał o 8.60 procentu. Podwyżka mieszkankowa o 6 proc. w rachubę wzięta nie była, komisja bowiem uwzględniła tylko mieszkania jednoizbowe, w których wzrost komornego nie obowiązuje do 1 stycznia 1927 roku.

1.70 proc. Wzrost kosztów utrzymania w październiku

WARSZAWA, 3.11. Komisja dla badania zmian kosztów utrzymania ustaliła za miesiąc ubiegły ogólny wzrost kosztów utrzymania o 1.70 procentu.

Podwyżka taryf kolejowych

o 10 proc. z dniem 1 grudnia

Projektowana podwyżka taryf kolejowych ma być wprowadzona w życie już z dniem 1 grudnia b. roku. Wysokość podwyżek nie jest jeszcze ostatecznie ustalona, w każdym razie dojdzie ona do 10 proc.

Ukraińcy także chcą króla

LWÓW, 3.11. Został tu podpisany przez delegatów zarządu głównego ukraińskiej organizacji monarchistycznej i przedstawicieli ukraińskiej partji ludowej akt połączenia, miało być po-

I ZDRAŹA WOSPŁAŁE
zapałają się
przyszłość dla Polski

Bilans tych gospodarczego w ostatnich dniach miesiąc wykazuje znamioną istotną poprawę. Wszystkie najważniejsze produkty przemysłowe zmniejszyły wydatki kosztów wdrożenia. Podjęto program w przedsięwzięciach, które przez dłuższy czas stały bezczynne.

Dzięki wzrostowi cen surowców rolnicze zwiększyły się spójność i wadliwość, co objawiało się w rosnącej zamawianych na oddziały, obróbki, narzędzia i żelazo.

Export węgla, przerwany w wyniku wzrastającego się w porównaniu z poprzednimi miesiącami, głównie z powodu trudności komunikacyjnych i braku wagonów, zwiększył się jednak równocześnie wywóz niektórych siemnopłodów, a nadchodzi sezon eksportu cukrowego.

Bank Polski wykazał ostatnio rosnący wpływ waku zagranicznych, oponując bez trudu sytuację w kierunku zupełnej stabilizacji kursu złotego.

Wpływy z podatków rosną z każdym miesiącem i co ważniejsze zwiększają się bardzo żywo — dochody przedsiębiorstw państwowych i monopolii.

Budżet państwowy jest zrównoważony.

W zakresie polityki gospodarczej Rządu przystąpiono do utworzenia rezerwy zbożowych, technicznego ulepszenia przemian i wypięku, przystąpiono do utworzenia pierwszych zaczątków polskiej floty handlowej, opracowano reorganizację iab handlowo-

wo - przemysłowych, ustalono warunki obrotu i biletów skadowych, uregulowano opłaty stowarzyszeniowe.

Oto najważniejsze etapy ostatniego wdrożenia gospodarczego, dające rację powod do optymizmu.

Na rynku wewnętrznym
na dzień Wschodu

Przedstawicielstwo przemysłu cukrowniczego, wysłane w końcu sierpnia do Turcji i Persji celem zbadania rynków Bliskiego Wschodu nadesłał obecnie obszerny sprawozdanie ze swych podróży.

Okazuje się ze sprawozdania, że — co bardzo ważne — w tym roku tureckim jak i perskim są rynki, które dotychczas były nieznane.

Na rynku wewnętrznym. Jedyną trudnością jest konieczność transportowa do Treblizon dy, skąd po bardzo złych drogach dojeżdża.

O ile trudności transportowe udało się przezwyciężyć, cukier mógłby być w tym roku w bardzo dużym stopniu eksportowany na Bliski Wschód.

Zaplanowane nowe

Na odbyłm ostatnim posiedzeniu Rady gospodarczej wicepremier Bartel przychylił się do wyrażonego życzenia, aby powołana została do życia Rada oświatowa oraz przy Komitecie ekonomicznym ministrów.

Wieloletni kierownik wydziału zdrowia i spraw społecznych w Ministerstwie Socjalnym i Pracy, wiceprezident Rady, krytyczny w pracy rządu.

Na dzień 15 listopada ogłoszono listy swobodnie opublikowane przez Rząd. Węgna w tej chwili przedstawicielstwo wydziału wariety rolniczego.

Z kolebami miesiada 1926 ma konferencja poświęcona zagadnieniom pracy, Węgna w niej udział przedstawiciele rolników.

DWA WROŚCIE OBOZY POLITYCZNE WŁOCH
W kraju triumfuje Mussolini, zagranicą radzą banici włoscy
Hasło zwolania konstytuanta narodu włoskiego padło na emigracji

Czwarta rocznica marszu faszystów na Rzym obchodzona była wielkimi uroczystościami w Bolonii. Zakończył je już pierwszy z szeregu i znowu niedużym zamach na Mussoliniego.

Z mów wygłoszonych w czasie obchodu zasługują na uwagę liczne oświadczenia dyktatora Włoch, zawierające przegląd zmian, dokonanych we Włoszech przez 4-letnie rządy faszystów i odzwierciedlające zamierzenia na przyszłość.

— Rewolucja faszystowska — mówił Mussolini — znalazła swe zakończenie

W zwołaniu ustroju państwowego. Jest to ustroj państwa demokratycznego. Przynależność do włoskiej rodziny państw politycznych.

Norwiczom jest nasywyd ustroj faszystowski oligarchy, na czole której stoi

tajemność, pomur tyran. Ten nasz ustroj jest niedostępnym, pomimo wszelkich ludzkich napaści. Daje, jak przed laty, stolice setkami tysiąców pod broń, a bagnety wasze osłaniają nasz nowy ustroj i cały naród włoski.

Mussolini dodał też, że stoi on do dyspozycji faszystów.

Nowe hasło — zwołanie konstytuanta — zostało ogłoszone w organizacjach faszystowskich.

Cena nowego ustroju musi być faszystowska. Faszystowski sposób życia musi zachować się z jurysdiksią porażoną.

W czasie obchodów faszystów zwołano w Włoszech 40 przedstawicieli faszystów, w tem kilku komunistów.

W tych samych dniach, kiedy w Włoszech święcono 4-tą rocznicę

faszystów, zebrali się w Paryżu w pobliżu miejscowości Nerac banici włoscy z różnych krajów Europy. W zgromadzeniu przeciwników faszystów wzięli udział liczni politycy oraz poważne osobistości ze świata literackiego i uniwersyteckiego. Wszystkie odcienie demokracji reprezentowane były na tem zebraniu. Byli więc tam przedstawiciele związku kombatanów i walców wojennych, republikańscy, liberalowie, b. deputowani socjalistyczny, syn dyktatora, członkowie „Ligi praw człowieka”. Jedyne komunistów nie dopuszczono.

Zebrań uchwalili zjednoczyć wszystkie wysiłki i wszystkich demokratów włoskich dla obalenia i zlikwidowania mityczko faszystowskiego, ale także wszystkich współpracujących. Te ostatnie słowa odnozą się najwidoczniej do osoby króla.

Hasłem sztandarowym, około którego skupiają się wszystkie żywioły antyfaszystowskie, jest żądanie zwolania Zgromadzenia Narodowego (konstytuanta), które ustali nowy ustroj państwa włoskiego. U stóp pomnika poległych w Nerac złożyli uczestnicy zjazdu wieniec z napisem: „Banici włoscy — żołnierzom wolności”.

Blok narodów łacińskich przeciw bolszewikom i Niemcom
Odezwa faszystów francuskich

PARYŻ, 3.11. Związek francuskich faszystów w Paryżu na wczorajszym posiedzeniu wy-

zaproponował wszystkim organizacjom faszystowskim we Francji wydanie manifestu wywołającego narody łacińskie do utworzenia wielkiego bloku przeciwko barbarzyńcom bolszewikom i Niemcom, którzy stanowią dziś wskutek niewyrażonego oblicza republikańskiego wielkie niebezpieczeństwo pokoju Europy.

Setki milionów z dymem papierosa
Za 10 miesięcy dał monopol tytoniowy 217 milionów doходу

Wpływy do kas skarbowych z dochodów monopolu tytoniowego wyniosły w październiku b. r. 25 i pół miliona zł.

Od początku roku ogólna suma wpływów wynosi 217 i pół mil. zł. W ten sposób już w ciągu 10 miesięcy przewyższona została preliminowana w budżecie

na rok 1926 kwota wpływów z monopolu tytoniowego na około 200 mil. zł.

Ponieważ do ukończenia okresu budżetowego brak jeszcze 2 miesięcy, należy przypuszczać, że nadwyżka wyniesie około 3 i pół procent kwoty preliminowanej w budżecie.

9,000 studentów szuka wiedzy
NA UNIWEERSYTECIE WARSZAWSKIM

Stołeczna Alma Mater największą wszechnicą Polski Uniwersytet warszawski wysunął się w roku bieżącym na czoło wszystkich wszechnic polskich, jeśli chodzi o ilość słuchaczy. Zorganizowany za czasów okupacji niemieckiej Uniwersytet warszawski dopiero po uzyskaniu przez kraj niepodległości

wkroczył na drogę swobodnego i pełnego rozwoju.

Powiększająca się z roku na rok ilość słuchaczy osiągnęła z końcem ub. roku akademickiego cyfrę 8,518, a obecnie, gdy zanys nie są jeszcze zamknięte, dosięga już blisko 9000 studentów i wolnych słuchaczy.

W ten sposób stołeczna Alma Mater przyczyniła pod skrzydła swoje największą w Polsce ilość młodzieży, szukającej wiedzy. Stary, pełen najświetlejszych interesująca są również dane, dotyczące teologii. Liczba słuchaczy (teologii katolickiej) (80) jest niewiele wyższa od hoteli słuchaczy teologii prawosławnej (70). Na teologii ewangelickiej zapisało się 50 słuchaczy. W wydziale Uniwersytetu Jagiellońskiego — pozostał pod tym względem w tyle.

Charakterystycanem jest, że prawie połowa studentów uczęszcza na wydział filozoficzny (4,400), drugie miejsce zajmuje prawo (2,500), trzecie wydział lekarski (1,350). Na wydziale farmakologicznym zapisało się do wykazania 270, na weterynaryjnym zaś 300.

Dlaczego podnosi się frank i dlaczego trzyma się złoty?
Pieniądz jest bardziej czuły... na serce, NIŻ NA CYFRY
Zaufanie -- najwyższym pokryciem monety
Rozmowa z premierem francuskim p. Poincaré

Paryż, 1. listopada.

Francuskie ministerstwo finansów znajduje się w Luwrze, kołosalnym kwadracie zamków, zajmującym całą dzielnicę w środku miasta.

Biegnie się tam przez pustkowie ogromnych sal podługich, okrągłych, kwadratowych, wśród zapanych obrazów i starych masyw-nych mebli.

Nareszcie ciężka czerwona kora, a przed nią dwu woźnych z ciężkimi, stalowymi łańcuchami na szyi.

— Pan prezydent jeszcze pracuje. Zaraz potem pana przyjmie. — Czekam w północnym salonie. O szyby okna dwupiętrowej wysokości pada deszcz jesienno.

Z drzemki budzi mnie stary zegar, własność prywatna króla Ludwika XIV-go.

Bie godzinna dziesiąta. O tej porze każdy Francuz już dawno siedzi w domu, przy wiesierzy.

Orworyli się, pchnięte od wewnątrz drzwi brzoźami okuta. Na progu pojawił się człowiek nieduży, o sztywnej twarzy, małej brodzie, nieco skłonny, mongolskiej oszacz.

Pod pachą dźwiga ogromną, wzdęta tekę; za nim sekretarz niesie tak jak keller stup talerzy, stos aków śladniętych popregiem.

Pan Rajmund Poincaré wita się ze mną ozięble. Nigdy zresztą nie widziałem, by z kimkolwiek witał się inaczej.

Przeniknął mi, fałszywym głosem rzęca mi, przechodząc:

— Zauważ, ale musimy jeszcze dziś wieczór przejrzeć w domu te wszystkie akta...

— Frank znów się dziś podniósł — zaznaczam popiesznie.

— Niema powodu, by nie podnosił się dalej — odpowiada premier takim głosem, jak gdyby gwizdał biczym i znikną.

Jeżeli rozpoczajem ten list w takim stylu „nastojowo — mistycyzm”, to dlatego, że głównie postać pana Rajmunda Poincarégo promieniuje dzisiaj w oczach wielkości Francuzów jakąś tajemniczą mesamawia siłą.

Jest to też zdanie panów woźnych, ludzi wteled doświadczonych, którzy od dwu lat porzreballi szczęściu ministrów finansów.

— Niema powodu, hm — swracam się do starców, jakby wytych z lamusa — ale jakież wieściwie powod, by się frank tak dziarsko podniósł? —

— Moralny, panie redaktorze — odpowiada stary Jan — Rzemnie

jest bardziej czuły na serce, na ducha, niż na cyfry. Tak, panie, Zaufanie to grunt. To powiedział przedmowa niedawno sam p. Winston Churchill, minister angielski.

„Mamy strajk generalny — rzekł — wypuściliśmy za miliony funtów niepokryte banknoty, ponieśliśmy straty kolosalne, a pieniądz nasz się trzyma”.

— To prawda, panie Julianie, gdy tymczasem złoty polski miał pokrycie, a załamiał się półtora roku temu.

— Bo nie było zaufania. A teraz

zaufanie jest, więc się trzyma. Niech pan będzie spokojny. Słyszałem na własne uszy, jak to powiedział sam pan Mallon.

— Wierzy pan, że to tylko wyłącznie wpływ osobisty pana Rajmunda? —

— Niezawodnie. Takie jest powszechne zdanie posłów, bankierów, przemysłowców, które wypowiedziada, czekając w tym oto zaćmiennym dla oszczędności saloni.

Henryk Korab-Kucharski.

Francuzi przeciw Włochom
Wzburzenie w okolicach pogranicza

PARYŻ, 3.11. „Journal” donosi, iż zbuzzenie konsula tu francuskiego w Ventimiglia przez faszystów wywołało na południu Francji a zwłaszcza na pograniczu włoskiem wielkie podniecenie wśród ludności francuskiej.

W miejscowości Beau Soleil kilkudziesięciu członków związku byłych wojskowych usiłowało

rozpedzić pochód włoski, który demonstrował na cześć Mussoliniego niosąc sztandary i różgi liktorskie.

Zgasną lampki naftowe
w suferynach i na poddaszach

jeśli Rząd nie zdusi

wyzysku kartelu naftowego

Z pośród licznych kartelów przemysłowych wyjątkowo daje się we znaki rzeszom konsumentów kartel naftowy. Korzystając z tego, że jest bez konkurencji na rynku krajowym, kartel p. Windischa, dyktuje ceny najzupełniej dowolne, niezależne od kalkulacji.

Cena nafty w eksporcie zagranicę wynosi dziś 3 dol. loco granicy polsko-czeskiej, co stanowi 27 złotych za 100 kg. Jeśli do tej ceny dodac 30 proc. podwyżki dozwolonej przez Rząd, to cena na wewnętrznym rynku powinna wynosić 36 zł. Faktycznie zaś — wynosi 41.50.

Najbliższa przyszłość ma — jak się dowiadujemy — przynieść jeszcze intensywniejszy wyzysk rynku wewnętrznego.

Dyrektor Windischa prowadzi w Krakowie tajemna konszachty do końca stworzenia zamiast jednego — dwu kartelów: ropnego i gazu ziemnego. O ile stery międzynarodowe nie zapobiegna tym knowingom w porę, będziemy świadkami jeszcze

bardziej „wyrafinowanego” obdala rania konsumenta ze skóry.

Cena nafty jest jedną z najpoważniejszych pozycji w budżecie państwa. Elektryczność jest drogą, konieczną wymaga obrzydliwych kosztów, a zale ulico, zwłaszcza na przedmieściach, nie są do niedługo w stanie.

Przy kuchennej lampce naftowej do dziś widać biedną szwaczka, selejcie wyzywając, „odrabia lekcje” dalszą robotnika...

Główna rzesza ludzi pracy pada ofiarą wyzysku magnatów naftowych.

Strajk i drożyzna w Anglii
sojusznikami

Labour Party

LONDYN, 3. 11. Wzrosty ciał samorządowych chwyciły się supermym swycelstwem Labour Party. Przewidywa się do tego wzrastająca ustawicznie drożyzna i przeciąganie się strajku węglowego, za co opinia publiczna czyni rząd odpowiedzialnym.

General Suszyński dowódcą O.K. Poznań
następca emerytowanego w najbliższych dniach

WARSZAWA, 3.11. W sferach wojskowych szerzą się wiadomości, iż general Stefan Suszyński ma być mianowany dowódcą O. K. w Poznaniu.

General Suszyński najnowe przed wypadkami majowym stanowisko komendanta m. Warszawy. Od dłuższego czasu pozostaje bez przydziału i przebywa w majątku swym pod Wilnem.

Pożar największej wytwórni filmów
sowieckich

Straty wynoszą kilkadziesiąt milionów rb.

MOSKWA, 11. Spłonęła tu dziś największa wytwórnia filmów sowieckich wraz z atelier artystycznym. Państwowieci podłóżyli komini scenarzyst

filmu Gorkiego p. t. „Matka”. Szkody wyrządzone przez pożar wynoszą kilkadziesiąt milionów rubli.

ZADUSZKI PO POWSTA

„Jeszcze Polska nie zginęła” zabrzmiało na Powązkach ku przerażeniu Moskali

szarżujących na grupe wdów po poległych

Warszawa świętowała zawsze smoczą dzień Zaduszek.

Nigdy jednak tak gorąco i szczerze nie modlono się za dusze zmarłych jak w niezapomnianym roku 1833, gdy co najlepsze młodzież wyginęła na polach bitew lub rozproszyła się po obcych krajach.

Modne były wówczas „Dziaty” Mickiewicza i powtarzano na poeta zaklęcia Guślarza, rozumiejąc, iż przyjdzie i przyjdzie musi pora, gdy Polska porwie mowę za broni i po całym kraju magzmi:

— A kysz, a kysz!
Na cmentarzu powązkowskim porzaly światelka. Gromadka pań szlacheckich i mieszczek z Starego Miasta zatrzymała się u głównej bramy.

Były to matki i wdowy po po-

ległych powstańcach, które przy szły uczcić cienie zmarłych.

Wokół czołganych matron zgromadził się liczny tłum, mężczyźni zdjei z głów kapelusze i czapki, a jakiś rozentuzjanzmowa ny stołarzyska zakłonił:

— Jeszcze Polska nie zginęła!
Za chwilę melodia ta zabrzmiała tyśtami głosów na cmentarzu.

— Bunt, bunt! — posła sztafeta do policmajstra. Tłum ustawił się w czwórki i defiluje przed grobem zmarłego z ran powstańca.

Dwie samotne kozoalków wpadły na cmentarz i zastąpiły drogę pochodowi, na którego czele szły wdowy, sieroty i matki poległych żołnierzy.

Aresztowano 69 osób i pognano je do cyrkułu.

Biała i czarna owca

Nowy ham! w którym główne role odwarzają Patsy Ruth Miller i Richard Barthelmess

Jak dożyć 100 lat Poradnik i wskazówki lekarza francuskiego

W Paryżu cieszy się wielką popularnością dr. Maruli Natier, który mimo 84 lat wieku zachował czystość ciała, bystrość myśli i dowcip.

Dr. Natier zamuje się sprawą długowieczności i ogłosił książkę p. t. „W jaki sposób dożyć można 100 lat?”

Zdaniem dr. Natiera ludzie grzeczni nie mogą spodziewać się sędziwego wieku. Mężczyzna powinien wazyć 80 kg, kobieta zaś — 70 kg.

Jest to najlepsza waga, gwarantująca dobre zdrowie.

Dr. Natier zebrał podobnie 100 starców, którzy przekroczyli setny rok życia.

Wszyscy oni byli chudzi jak szczapa i prowadzili żywot pracowity. Jedli miernie, pili niewiele, sypiali 7—9 godzin na dobę, a pracowali przeciętnie 10 godzin, resztę zaś czasu poświęcali na rozrywki, które rozpraszają zły myśli i pozwalają człowiekowi zapomnieć o kłopotach.

Wszyscy długowieczni ludzie byli optymistami i nigdy się nie martwili.

Hohenzollernowie wdzięczni zbrodniarzom

Cygara książęce dla zamachowców

BERLIN, 2.11. „Taegliche Rundschau” donosi, iż dwaj oskarżeni o przygotowywanie zamachu na Stresemanna nacjonalści otrzymali od księcia Oskara pruskiego list z wyrazem sympatii i pudełko cygar. „Taegliche Rundschau” uważa, iż wy-

daje się nieprawdopodobnym, by syn b. cesarza mógł wyrażać uznanie ludziom oskarżonym o przygotowywanie mordu.

Jak stwierdzono, istnienie w więzieniu doreczono oskarżonym w imieniu księcia list i cygara. (ATE).

Trzechsetletnie kościół św. Piotra w Rzymie

Ten wspaniały monument renesansowy, największy kościół w świecie, którego budowa trwała lat dwadzieścia trzy (1606—1629), obchodzić będzie w listopadzie trzechsetletnie swego istnienia.

Aby zobaczyć interesujące dzieło, wdrapał się na szczyt pomnika. Dzieci to w Monachjum

MOST PRZEZ OCEAN Połączenie Ameryki z Europą 40 godzin podróży pociągiem transoceanicznym

Amerkańscy inżynierowie rozważają gigantyczny projekt połączenia Europy z Ameryką przy pomocy olbrzymiego mostu, rozpiętości 1900 mil morskich.

Most zaczynalby się w Queenstown w Irlandji, a kończyłby się w St. Johns w Nowo-Fundlandji.

Współczesna sztuka inżynierska zrobiła tak wielkie postępy, iż wybudowanie mostu przez Ocean nie natrafiloby na niepokonane trudności.

Nawet w tych miejscach, w których głębia dna morskiego sięga od 3000 — 4768 metrów można by sobie poradzić i zamiast wbijania pali żelaznych w dno, osadzić most na pływających fundamentach przyczepionych do dna olbrzymimi kotwicami.

Praca nad wzniesieniem mostu trwałaby osiemnaście lat.

Most przez Ocean posiadałby

dwa piętra. Jedną przeznaczono wyłącznie do użytku pociągów, drugie dla samochodów.

Przestrzeń tę przebiegałby ekspres transoceaniczny w przeciągu 40 godzin.

Dla wygody podróżnych znajdowałby się po drodze hotele, urządzone z komfortem.

ZAGRANICA zabiega o polskich lekkoatletów

W tych dniach Polski Zw. Lekkoatletyczny otrzymał od takiegoż związku szwajcarskiego zaproszenie na rozegranie zawodów Polska — Szwajcaria w roku przyszłym.

Jak się dowiadujemy PZLA ma zamiar zaproszenie przyjąć.

Zapowiadany przez prasę zagraniczną triumf lekkoatletyczny Polska — Szwajcaria — Włochy, który miał się odbyć w r. b. w Mediolanie, nie dojdzie ostatecznie do skutku.

Te trzy dziewczątka

to trzy epoki dziełostwa.

Pierwsza to już niemal dorosła chłopczyca, druga jes-

cze o zabawie myśli, a trzecia często szlochać musi, że białe i ludzkie do kuczają.

Strasna śmierć złodzieja głuchoniemego Wyskakuje z pociągu roztrzaskał głowę o słup telegraficzny

W pociągu nr. 22, jadącym ze Skierniewic do Warszawy powstał rwetes: w jednym z wagonów okradziono pasażera, niejakiego Michalaka, majstra szwajcarskiego.

Rozpoczął się pościg. Złodziej biegł przez wagony, służba konduktorska zaś wraz z poszkodowanym pasażerem ścigała go.

Widząc, że nie ujdzie pogoni, zdał się dobiec na rozszar-

wy krok: wyskoczył z pedzaczem z wagonu.

Skutki skoku były fatalne: skaczący uderzył głową o słup telegraficzny tak mocno, iż uległ pęknięciu czaszki i w kilka minut życie zakończył.

Ze znalezionych przy nim dokumentów ustalono, iż był to znany złodziej recydywista Stanisław Zakotowski, głuchoniemy od urodzenia

STAROPOLSKIE

Staropolski zwyczaj

W wielu domach polskich szły dotąd się dawniej talizmany dobrej śmierci.

Były to medaliki lub krzyżyki, potarie o grób Zbawiciela w Jerozolimie.

Wieloletni uczeń Hieronardyna i Karmelitów, lecz najwielszym powodzeniem odznaczył się, jak pisał, w „Ziemi świętej” przez znajomych lub nawet pradków.

Skoro babrka, dziadus lub kto kolwiek z domowników był biskim skoni, wyhmowano talizman ze szkatuły i zawieszano go na szyi umierającego.

Bez cierpień i z łaską wędrowała wtedy dusza z ciała do stóp Przedwiecznego.

W dzień Zaduszy modlono się przed talizmanami śmierci.

Nad wieczorem, gdy nadeszła pora niesporów, zawieszano talizman obok obrazu Matki Boskiej, oredowniczkii wszystkich domów polskich i po litaniach do

wszystkich świętych, odmawiano modlitwy za zmarłych.

Wspominano wtedy pokotol drogiego sponu, które spoczyły na cmentarzach.

Do dziś dzień w wielu domach trwa ten staropolski zwyczaj, a talizmany dobrej śmierci czołują się jako najdroższe pamiątki rodzinną.

Niektóre z tych krzyżyków, medalionów i rytygrafów noszą na sobie ślady kuli lub szczyrby od szabli.

Dowód to oczywisty, iż znajdowały się na piersi żołnierzy, którzy przelewali swą krew za sławę ojczyzny i rodu.

Obowiązek rycerski w dawnej Polsce nakazywał zdjąć z piersi zabitego święty talizman i oddać go rodzinie bohatera.

Z takim krwawym podarunkiem jeździł na rozkaz hetmana stary Mohort, Maria z Warszawianki Wyspiańskiego otrzymała taką pamiątkę po poległym narzeczonym.

Zdobywanie trucizny

z zębów jadowitego weża, w brazylijskim laboratorium doświadczalnym przy pomocy specjalnego przyrządu.

Kawiarnia OSTOJA MORALNOSCI Niezwyczajna teza księdza angielskiego

Przewielebny I. B. L. Iellicoe jest niezwykłym zjawiskiem wśród angielskich duchownych. Na kongresie swej sekty oświadczył, iż w Anglii przyczyną ogromnego wzrostu przestępczości jest brak znajomości życia kawiarnianego.

Przewielebny Iellicoe jest bowiem pewien, że przyjemna, spokojna, lecz niepozobawiona rozrywek atmosfera kawiarniana

wpływa na uspokojenie nerwów i nadaje się wybornie do uszlachetnienia duszy ludzkiej. Duchowny angielski doradza więc zakładanie w Londynie i innych miastach angielskich kawiarni, w którychby ludzie mogli odpocząć po pracy, przeczytać pisma, wymienić myśli z współtowarzyszami i przy sposobności pokrzepić się szklanką kawy lub herbaty.

Kradzież tajnych papierów dyplomatycznych Naczelnik poczty w Białogrodzie — szplegiem

BELGRAD, 2.11. Na tutejszym dworcu kolejowym skradziono wczoraj przesyłkę dyplomatyczną, zawierającą tajne papiery, adresowane do generalnego kon-

sula Jugosławji w Sofji. W kilka godzin później dokumenty te znaleziono w domu naczelnika poczty Drwajaka.

Dom akademików-Kanadyjczyków w Paryżu

W Paryżu dokonano otwarcia Domu akademickiego dla Kanadyjczyków, studiujących w uniwersytecie paryskim.

WŁOŃ - INŻYNIERIA
Stołowa - Stepa - Zymarski
Dził Dąbki - Moskalewski
Grand Cardinal - Cordel

ZARZĄDY PRZEMYSŁOWE WIELKHAUSEN, TOW. AKC. STARGARD, POLSKIE ZAKŁADY

Przedsiębiorstwo: JAN CYRKA, Poznań, Postępu 10.

Emigracja Polska we Francji w niebezpieczeństwie.

Motywacja bezrobocia we Francji, a los naszych emigrantów.

(Od naszego specjalnego korespondenta)

Paryż, 31 października.

W obecnej chwili z różnych kół francuskich nadobudają się pierwsze alarmy, że przesilenie ekonomiczne, jakie przesunęło się po wojnie nad całą niemal połacią Europy, nie minie również i Francji.

Historja ekonomji, swiadczenia powojennej, zna bowiem wiele zjawisk, powtarzających się w pewnych warunkach z nieubłąganą koniecznością. Zjawiska, jakie pokazywały się w innych krajach z chwilą stabilizacji waluty, pojawiły się tu również i we Francji. Jednym z tych zjawisk jest właśnie bezrobocie.

Dotychczas Francja jest tym szosą krajem w Europie, w którym bezrobocie, to dotkliwa choroba ekonomiczna, nie dotykająca innych krajów — nie istnieje zupełnie. Przeciwnie nawet, Francja posiada za mało rąk chętnych do pracy i odpowiednią ilość sił roboczych spowodować musi z zagranicy. Tak było przed wojną i tak jest dzisiaj, swiadczenia dzisiaj, ladaż wkrótce niskiego kursu franka francuskiego towary francuskie stają się wielkim i łatwym sbytem, wkrótce całe kraj cały przeżywa okres, że tak się wyraża, sbytu wybujałej produkcji.

Ta sytuacja jednak łatwo może ulec zmianie. Wymyśle bowiem przemawia na to, że frank francuski w najbliższej przyszłości znacznie się podnieśli. Już dzisiaj jesteśmy świadkami faktu, że frank francuski od czterech prawie miesięcy stoi na jednym poziomie, zatrzymawszy się w swym poprzednim ustawicznym spadku.

Bównocześnie zaś podniósł się we Francji drożyzna, ceny zaś zaczynają się równać cenom ogólnoeuropejskim. Dziśniejszy pobyt za taniem towarami francuskimi, może przy dalszej sycie kursu franka ulec znacznej redukcji, albożem towar ten przesłanie się kalkulować korzystnie dla zagranicy. Fabryki pracujące na eksport musiałyby wówczas obniżyć swą produkcję i zagadnienie bezrobocia stałoby się tam samym aktualnym.

aby u nas powiększać szeregi bezrobotnych? Dlatego też zagadnienie ewentualnego bezrobocia we Francji posiada i z polskiego punktu widzenia doniosłe znaczenie. Inna rzecz jest, że stan dzisiejszy potrwali może jeszcze rok i więcej, a potem nie jest wykluczone, że przesilenie ekonomiczne we Francji o ile w ogóle będzie miało miejsce, — a w tym kierunku zdania we Francji są podzielone — przejdzie może bez groźniejszych następstw i ewent. pryncipalnie bezrobocie skończy się może nie odgrywając większego znaczenia cyfrą bezrobotnych.

W każdym razie szanownym jest fakt, że kiedy przed kilku miesiącami jeszcze było we Francji zapotrzebowanie na przeszło 1 1/2 miliona sił roboczych, czyli innymi słowy panował niedziar pracy, to dzisiaj statystyka francuskiego Ministerstwa pracy wykazuje już około 2.000 bezrobotnych.

A więc objawy sblizające się bezrobocia dość wyraźny. I dlatego na wszelki wypadek Towarzystwo Opieki Społecznej w Paryżu w porozumieniu z delegatem rządu polskiego powinno na czas obmyśleć środki zaradcze, aby klęska bezrobocia we Francji nie zakończyła nagłe naszych emigrantów.

Przedewszystkiem zorganizować trzeba sprawnie funkcjonujący Urząd pośrednictwa pracy we Francji, któryby mógł momentalnie przetranszować robotników polskich z jednej gałęzi przemysłu do drugiej, albowiem wnioskować można, że bezrobocie we Francji o ile przyjdzie nie obejmie naraz całego kraju i wszystkich gałęzi przemysłu. Średnie fabryki lub kopalnie mogą swalniać robotników, podczas gdy drugie mogą ich równocześnie potrzebować.

Drugą niezbędną rzeczą, do której mojem zdaniem natychmiast zabrać się należy, jest zebranie na czas odpowiedniego funduszu, z którego w razie bezrobocia wypłaciłoby można zasiłki najbardziej potrzebującym.

Trzeba sobie bowiem upamiętnić, że robotnicy nasi we Francji znalazłszy się bez środków do życia napewno zaczęliby demonstrować przed gmachami naszych konsulatów, a niejednemu z nich chwyciłoby się mogli nawet rabunku i bandytyzmu, czego już i tak mieliśmy na terenie Francji kilka przykładów z dotkliwym uszczerbkiem w opinji francuskiej o naszym kraju i narodzie.

Nie czas będzie myśleć o środkach zaradczych, kiedy powyższe i konieczne niebezpieczeństwo stanie się faktem dokonanym. Na wszelki wypadek już dzisiaj rozpocząć trzeba te kroki przygotowawcze, które nakazuje konieczność opieki 30-miljonowego narodu nad tą cenną krew i kości polskiej smuszoną tułać się za obłędem w obcych krajach i wśród obcych oszustów i niegodziwych narodów.

Swalnia Raza Chorych w świetle cyfr.

W dalszym ciągu statystycznych zestawień i porównań, uzbliżanych na podstawie danych statystyki Kasy, możemy sobie z pewnością wyrobić pojęcie o poziomie zarobków w różnych zawodach tak, jak go odzwierciedlają ogłoszenia ubezpieczonych członków. Podawana w kartach miesięcznych wysokość lokalnych zarobków dość wiernie charakteryzuje płace pracowników, jeśli pominiemy, ma się rozumieć, stała tendencja do pomniejszania sumy zarobku przy zgłaszaniu się do Kasy, a przy zestawieniu z placami ludności zawodowo czynnej w Warszawie pozwala przeprowadzić porównanie. Oto cyfry, określające przeciętny poziom zarobków członków suwalskiej Kasy chorych (według brant zawodowych) wziętych:

przeciętny zarobek miesięczny	
metalowcy	85 zł.
włókniarze	57
drzewni	70
przemysł. spożyw.	75
graficzni	46
budowlani	92
transportowcy	60
inne zawody	75
technicy	170

Tab. a. ZAROBEK MIESIĘCZNY

ZAROBEK MIESIĘCZNY		
do 100 zł.	od 100 do 200 zł.	od 200 do 500 zł.
włókniarze odsieźwi handlowcy usługi osobiste	metalowcy transportowcy drzewni przem. spożycw. graficzni budowlani inne zawody urzędnicy	technicy

Tab. b. ZAROBEK MIESIĘCZNY

ZAROBEK MIESIĘCZNY		
do 50 zł.	od 50 do 100 zł.	od 100 do 300 zł.
odsieźwi usługi osobiste	włókniarze metalowcy drzewni przem. spożycw. graficzni budowlani transportowcy handlowcy i inne zawody	urzędnicy technicy

Przy porównaniu dwóch podanych tablic odrasną rzuca się w oczy przesunięcie się kategorii placolokalnych do niższych rangabryk zarobkowych. Tylko grupy pracowników umysłowych (urzędnicy i technicy) utrzymują poziom plac, nie tak znacznie odchylający się od stolicznych. Zarobki zaś pracowników wszystkich innych brant przemysłowych i handlowych w Suwałkach w przybliżeniu są o 50 proc. niższe niż w m. st. Warszawie. Powyższe twierdzenie stanowi dość ciekawy wniosek z przeprowadzonego porównania. Gruntownie zaś poprzez przytoczone dane postaramy się w innym czasie i w innym zestawieniu, powołując się na rozległą statystykę, rozstrząsać ten, jakim rozporządzamy obecnie.

Wacław Świrski.

Czy jesteś już członkiem Ligi Obrony Powietrznej Państwa?

Księgarnia St. i J. Zielenkówiec

w Suwałkach ul. Kościuszki 84.
Poleca podręczniki dla szkół średnich i powszechnych, nowości literackie i materiały piśmiennicze.
KOMPLETUJE BIBLIOTEKI.
Przy księgarni wypożyczalnia książek w języku polskim i francuskim.

Z Litwy. Katastrofalne położenie Kłajpedy.

Kłajpedzka Morgenstimm donosi, że gubernator Kłajpedy Zaukaskas odbywa narady z rządem litewskim w sprawie katastrofального położenia w Kłajpedzie. Partje niemieckie miały wobec tego zażądać od rządu niemieckiego odwołania gubernatora. (P.A.T.)

Z Szypliszek. Zatrucie się.

W uzupełnieniu wczorajszych i nieścisłych wiadomości podajemy, że Jan Dudanowicz, a nie jak mylnie nam telefontowano Gudanowicz, posiadając nielegalnie rowolwer, przez nieostrożność spowodował wystrzał, raniąc się w nogę. Rowolwer od Dudanowicza skonfiskowano.

Konje zatrzymane — złodzieje uciekli.

Donosiliśmy w wczorajszym numerze o kradzieży koni dokonanej we wsi Lipowo, gm. Koniecbór. Złodzieje — przemysłowcy chcieli je — przemysłowcy do Niemiec w celu sprzedaży, ale przeszkodziła im Straż Celna. Przemysłowcy seminarju świętego nie uskutocznili, a konje zatrzymane zostały przez Straż, która mocno żałuje, że jej nie udało się złapać złodzieji.

Zatrucie się.

Wczoraj o godzinie 12 w południe p. Henryk Wierzbicki w usiłowaniu samobójstwa przyjął większą dawkę sublimatu. Szybka pomoc dra Staropolskiego uratowała desperata od śmierci. Stan desperata ciężki.

OBWIESZCZENIE.

Sekwestrator przy Magistracie w Suwałkach Baraniewicz podaje do wiadomości publicznej ze w celu ściągnięcia zaległości w kwocie 150 zł. oprócz odsetek i kosztów egzekucyjnych, odbędzie się licytacja publiczna dnia 12 listopada 1926 r. od godz. 10 rano w Suwałkach, na pl. rynkowym, dla sprzedaży ruchomości, należących do p. Butylikina Borysa, a mianowicie: budki ruchomej pod № 63, na placu rynkowym, oszacowanej na sumę 100 zł. Sekwestrator wzywa licytantów do stawienia się w oznaczonym terminie z gotówką.

Motor ropowy „Ursus“ o silniku 7 HP, łączący, przewoźny, w dobrym stanie, do sprzedania. Może być użyty do celów rolniczych i przemysłowych. Wiadomość u inż. Wiktora Tyszkę, Kościuszki 73. 2-5

Sprzedaje się posesja, w centrum miasta blisko rynku. O szczegółach sprzedaży dowiedzieć się można przy ul. 3-go Maja № 16 n. p. M. Gierasimika 3-3.

Skradziono książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. w Suwałkach na imię Franciszka Orzechowskiego ze wsi Płociczno-tartak. 2-3

Potrzebny uczeń do działu mechanicznego szynowego. Wiadomość w drukarni St. Milewskiego ul. Kościuszki № 81. 3-3.

MANICURE!

Zawiadamiam Sz. Panie i Panów, że otworzyłam salon wykwintnego manicure przy ul. Kościuszki pod Nr. 54 vis-à-vis Magistratu

Z poważaniem
Janina.

Zakład krawiecki Stefana Dubowskiego

został przeniesiony na ul. Kościuszki pod № 37 do lokalu świeżo odnowionego. Przyjmuje obstalunki z materiałów powierzonych i własnych, dla osób cywilnych i wojskowych, na raty i za gotówkę.

ZAKŁAD KRAWIECKI STEFANA DUBOWSKIEGO

ul. Kościuszki Nr. 37.

Prze numerata miesięczna z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową zł 4 gr 50. Cena ogłoszeń, tylko na 4-ej stronie, 25 groszy za wiersz milimetrowy 1-o aspalow drobne 10 groszy za wyraz. Ogłoszenia fantazyjne o 50 procent drożej.

Redakcja czynna od 11-ej do 1-ej i od 4-ej do 6-ej. Telefon Redakcji i Administracji 68.

Redaktor: KAZIMIERZ AUFFSZLAG.

Wydawca: STANISŁAW MILEWSKI